

<!-- @page { size: 21cm 29.7cm; margin: 2cm } P { margin-bottom: 0.21cm } -->

Bohoslužby v Zábřehu 15.září 2013

*Lk 15,1-32*

Milé sestry, milí bratři, párkrát jsem přemýšlel nad tím, že spoustu času člověk tráví hledáním nějaké věci, kterou ztratil nebo založil. Asi to také znáte. Víte, že jste si určitou věc položili právě sem, tato by měla být zase tady. Když ale hledáte, zjišťujete, že všechno je vlastně jinak. Najít, co člověk ztratil je potom veliká úleva. Konečně to můžu dodělat, konečně můžu vyrazit dál a tak podobně. Najít ztracenou věc je tedy veliká radost. Dává nám to možnost, abychom mohli pokračovat v díle, nebo naopak nemuseli shánět nějakou náhradu. Zpravidla pak platí, že čím dražší je ztracená věc, tím větší radost máme, když ji nalezneme.

Hospodin kdysi také hledal. Hledal Adama, prvního člověka. Nebylo to moc dlouho po završení stvořiteelského díla. Procházel zahradou a volal na Adama, kde je. Bylo to takové zvláštní, protože normálně se Adam s Evou pohybovali po zahradě, bylo je slyšet, nebylo těžké je najít. Ale nyní se skrývali. Byli někde zalezlí a báli se před Hospodinem ukázat. Důvod měli jednoduchý, porušili Boží příkaz a jedli ze zakázaného stromu. Poznali tak, že jsou nazí a styděli se za to před Hospodinem. Tím vlastně začali takovou hru na schovávanou. Člověk se schoval, což pro Hospodina znamená, že se ztratil, najednou není k nalezení tam, kde by měl být, tam, kde ho Bůh postavil.

Člověk se Bohu ztratil, protože se rozhodl řídit se ve svém životě jinými hodnotami než Božím slovem. To velice silně vnímali i Ježíšovi současníci. Byli takoví, kteří se snažili být Bohu co nejbližší, snažili se najít cestu, jak překonat hřích, který je svazoval. A dle jejich mínění se jim to dařilo a tak se před Bohem nechtěli skrývat. Nebáli se mu ukázat. Vědomí vlastní dokonalosti jim dodávalo sebevědomí, že se nebáli být těmi, kdo se cítí Bohem nalezení, těmi, kdo se ukazují před jeho tváří bez bázně. Pak ale byli i ti, ve kterých stále přetrvával onen Adamův strach a nechtěli se před Bohem moc ukazovat. Věděli, že jsou hříšníci, že stále páchají něco, co se Bohu nelíbí a tak jen těžko docházejí milosti. Tito lidé často přicházeli za Ježíšem a uváděli ty druhé do rozpaků. Jak je možné, že Ježíš jí tady s těmi hříšnými celníky a dalšími nehodnými? Proč je snáší u svého stolu, vždyť jsou to lidé, kteří se nechovají moc dobře, jsou to lidé, které lze označit za špatné. Alespoň dle tehdejších společenských měřítek. I když proč

jen tehdejších. I dnes se najdou takoví ti dobří, kteří jsou tak dobří, že se nad ty méně dobré povyšují a nechtějí s nimi mít nic společného. Prostě existuje skupina takových, kteří jsou před Bohem sebevědomí a pak takových, kteří se pod různými důvody před Bohem skrývají, mají strach se mu ukázat, protože se stydí, jsou si vědomi své nehodnosti. A těmi lepšími jsou vlastně ve svém nehodném postoji stále utvrzováni. Farizeové a zákoníci stále celníkům a hříšníkům připomínali, že jsou špatní a nemají před Bohem šanci obstát.

Ježíš se těch, kteří byli v určitém opovržení zastával. Už tím, že je zval ke svému stolu, jim dával poznat, že mají svou hodnotu a nemusejí být jen těmi špatnými někde na okraji společnosti. Ovšem jeho jednání nemělo pouze ukázat, že tito lidé nejsou odsouzeníhodní. Pozváním hříšníků ke svému stolu ukazuje ještě něco mnohem hlubšího. To vyjadřují tři známá podobenství o ztracení a nalézání. Právě to vyjadřuje smysl Ježíšova působení, v tom ukazuje pohled Boží k člověku. Člověk se ztratil a Bůh jej nalézá a má z toho velikou radost. Raduje se on i nebeské zástupy, radují se všichni, kdo jsou Božími přáteli. V tom by možná nebyl problém ani u těch farizeů. Oni se také cítí těmi, kdo jsou svým způsobem nalezeni a ze kterých má Bůh radost. Jenže těmi třemi podobenstvími to Ježíš přeci jen ještě vysvětluje trochu hlouběji. Předně ukazuje na Boží aktivitu. Udělá všechno možné. Není tomu tak, že by Bůh jen čekal, až se člověk vrátí, že by si řekl: No ztratil se, však přijde, časem se najde. Ne, ne, v těch podobenstvích je poznat velká naléhavost, Bůh to řeší hned. Otázka lidské záchrany, návratu k Bohu, je otázkou, která nemůže čekat. Tady si není možné říct, že to má čas, že počkáme, až bude lepší situace. Pastýř i žena rozsvěcují světlo, nechávají stádo, kde je a jdou hledat.

Bůh nás tedy stále hledá. Jako hledal Adama, hledá i nás, ptá se, kde jsme, chce nás najít. Je to velká milost, protože dává naději všem těm, kteří se vrátit nedokáží. Ztracená ovce neumí najít cestu zpět ke stádu, o minci ani nemluvě. Bez vydání se hledajícího Boha na cestu by tedy opětné setkání nebylo možné. Toto vykročení k hledanému je příchod Ježíšův. Myslím, že právě ti celníci a další hříšníci to poznávají. Ano, Ježíš je ten Bůh přicházející, který hledal, až našel, a raduje se z toho, že své cenné tvory má zase u sebe. Je to důležité i pro farizee a zákoníky, kteří našli cestu sami, alespoň si to tedy myslí. Ti mají možnost poznávat, že Boží srdce je otevřené nejen pro ty hodné, ale i pro ty jaksi méně hodné až nehodné. Bůh přijímá všechny, všichni jsou jeho a chce je mít u sebe.

Motiv hledání a nalézání má ale ještě jeden důležitý krok. O tom mluví to poslední podobenství. Tím krokem je pokání. Právě v něm dochází k rozhodnutí, že se člověk vrací zpět ke svému Otci. Tady to už poněkud nabourává i sebejistotu těch, kteří sebe sama vidí jako ty výborné, jako ty, kteří se Boha bát nemusejí, kteří se mu odcizili. V podobenství o ovci i penízi zůstává tak trochu stranou stádo zbývajících ovcí a mincí. Nejsou hodnoceny k ničemu vedeny. Avšak podobenství o marnotratném synu zatahuje do děje i tuto skupinu. Ona v tom také není zase tak stranou, to je třeba si uvědomit. Je to totiž skupina, která na první pohled vypadá naprosto v pořádku. Jsou to ty hodné ovce, které se nikam neztrácejí, mince, které se nezakutálely, je to

syn, který zůstal s otcem a dělal všechno, co bylo potřeba. Jenže právě u toho syna se ukazuje, že je dost veliký rozdíl mezi tím, co dělá a co se nachází v jeho srdci. I on se svým způsobem ztrácí a je třeba, aby byl nalezen. Neodchází a neutrací peníze tak jako onen mladší syn. Avšak mezi ním a otcem se rozevívá také určitá propast. To je vidět na jeho reakci ve chvíli, kdy se jeho mladší bratr vrátí. Hněvá se, vyčítá otcí, že svou věrnost mu není dopřáno se pobavit, není nikterak zvlášť odměněn. Cítí se podveden a jakoby dával najevo, že kdyby věděl, že to jde i takto, tak i on odejde, aby mohl být přijat. To vrhá docela jiné světlo na jeho setrvání v domě otce. Nezůstal kvůli němu, ale kvůli sobě. Jeho vztah k otcí byl na stejné úrovni jako u mladšího syna, když odcházel. Podstatou návratu toho mladšího syna bylo poznání, že svým jednáním svému otcí ublížil. Návrat je tedy v nápravě vztahu ke svému otcí, je v poznání, že bez něj je ztracen. Nedokáže sám nakládat s tím, co mu patří, co je mu dáno jako dědictví. Je to zkušenost, která je mnohem víc než to, že zůstává doma, pracuje pro otce, ale ten vztah k němu je na takové spíš formální rovině.

Nalezení člověka Bohem není jen v tom, že se člověk přestane stydět a opustí svůj úkryt. Když se vrátíme zpět k Adamovi, on v celé situaci chtěl vypadat jako ten, komu bylo vlastně ublíženo. Žena, kterou jsi mi dal, mi podala zakázané ovoce. To je Adamova obhajoba. Jinými slovy, je to Bože tvá chyba, že jsem byl sveden. V takovém postoji ale cesta návratu nevede. To vidíme právě v příběhu ztraceného syna. Ten se už nevymlouvá. Neříká, že se stal obětí podnikavců a nerozumu, protože by ho otec špatně připravil. Vyznává místo toho svou vinu. Já jsem ten, kdo zhřešil. Já jsem ten, kdo potřebuje napravit a navrátit se zpět k Bohu. Nejen fyzicky, ale ve svém myšlení, ve svém jednání. Takto pokračují ve svém návratu i zástupy celníků a jiných hříšníků, se kterými Ježíš stoluje. A co se týče těch spravedlivých? K těm může doléhat Ježíšovo slovo o tom, aby nad svou spravedlností přemýšleli. Jsou skutečně tak v pořádku, jak se cítí? Nebo také potřebují najít cestu ospravedlnění? Tak jako ten starší syn, i mnozí ti, kteří vypadají na první pohled bezproblémově, potřebují být Bohem nalezeni. Vždyť jsme se ztratili všichni. Nejen ti, co viditelně hřeší, ale i ti, co sice jednají zbožně a spravedlivě, avšak ve svém nitru jsou plni hořkosti. Být s Otcem pro ně není radost, ale nutné zlo, což samozřejmě není také v pořádku a je co napravovat, řešit a dohánět. I ti farizeové a zákoníci potřebují být v Kristu nalezeni, aby mohli vejít do Božího království.

Pro nás všechny tedy platí, že jsme oněmi ztracenými ovci, minci, syny. Jen si to musíme umět připustit. Vždyť sami přeci nedokážeme najít cestu zpět, nedokážeme se na ni udržet. Jen s Boží pomocí můžeme najít, co jsme kdysi ztratili, tedy možnost být s ním, být upřímní k němu i sami k sobě a zbavit se tak masky nevinnosti, kterou se tak často před ním oháníme. I my jsme tedy zváni ke společnému stolování s Kristem, aby se tak posílila naše naděje, aby naše životy dostaly nový základ, kterým je Boží odpuštění. Jsme pozváni, abychom mohli poznat, že právě Ježíš přišel i pro nás hříšníky, aby svou krví smyl náš hřích a svou láskou nás přivedl k novému životu.

## Neděle 15.zář 2013

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal  
Pondělí, 23 Zář 2013 18:21 -

---

*Pane Ježíši, přijímáš každého z nás a zvěstuješ nám odpuštění. V pokoře tě tak prosíme o sílu k vyznávání našich nedostatků a poznávání, že jen v tobě může být naše vina usmířena.*

Amen.